

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKÄT

N:o 3/1985

17.6.1985

39. vuosikerta

Sisältö:	Ajankohtaista	1
	Suomen 29. ratk.mest.kilp. lopputulokset	2
	Ratkaisijoiden luokittelu	2
	Visa Kivi 80 vuotta	2
	Tapani Tikkanen 50 vuotta	3
	Kerttu Kailan 60-v. kilp. lopullinen tuomio	3
	Symbolisten teht. kilp. lopullinen tuomio	4
	Merkkipäiviä v. 1985	4
	Vainajia	4
	Omistustehtäviä	4
	FIDE-Albumin virheitä	5
	Laadintakilpailu "uusille urille"	6
	Lopputehtäväkilpailu aloittelijoille	6
	Rekonstruktiokilpailun tulokset	7
	Tähtitehtävä	7
	ST:n tehtävällat	8

AJANKOHTAISTA

Kiitokset kaikille, jotka jäsenmaksun yhteydessä täydensivät henkilötietoja! Teitä oli varsin runsaasti ja jäsenmaksun maksaneita jäseniä on 195. Toivottavasti ne, jotka eivät ole vielä asiaa hoitaneet, suorittavat jäsenmaksun (30 mk) ST:n tilille ja näin varmistavat jäsenmonisteen saannin ym jäsenedut.

Jäsenmonisteen muotoon on ilmeisesti oltu tyytyväisiä. Tekstiä ei kuitenkaan ole tarjottu ja tämä numero jää edellisiä laihemmaksi.

Ratkaisemisen MM-kilpailuun lähtevän joukkueen valinta oli tänä vuonna tavallista hankalampi pulma, sillä Harri Hurme ja Teppo Mänttä olivat kumpikin kilvoittelemassa kolmannelta paikasta Per-konojan ja Valtosen seuraksi. Johtokunta päättyi lopulta Mäntän kannalle.

Laadintakilpailuja on käynnissä nyt varsin paljon, sillä uusia julistetaan taas tässä monisteessa. Nyt pitäisi kilpailuja löytyä niin vasta-alkajille kuin kokeneillekin. Tärkein on tietenkin WCCT-kilpailu, mutta ST:n juhiakilpailujen ajat päättyvät jo 30.6. ja niihin saadaan toivottavasti hyvä suomalaispanos.

SUOMEN 29. RATKAISIJAMESTARUUSKILPAILUN LOPPUTULOKSET

Ylituomari Teppo Mänttä sai valitusajan kuluessa kolme kirjallista huomautusta, mutta totesi kaikki aiheettomiksi. Jäsenmonisteissa 2/85 julkaistut tulokset jäävät siis voimaan.

Tehtävää n:o 3 koskevat kaksi huomautusta perustuivat virheelliseen sääntötulkintaan.

Kolmas huomautus kohdistui tehtävään n:o 11, jota esitettiin ratkaisuttomaksi muunnelman 1.Rd6 b2 2.Tb5 Lb3 3.Kc7 b1D 4.Rc4 Kxb5 5.Ra3+ Kc5 6.Rxb1 perusteella. Mustan voittojatkoja olisivat 6.-Lc2/Rf4/Rf2.

Saaduissa analyyseissa ei kuitenkaan kumottu valkean parhaita jatkoja. Tasapeli jatkoja ovat mm. 6.-Lc2 7.Rd2 Re1 8.Kd7 Kd5 9.Ke7 Kd4 10.Kf6 Kd3 11.Rf1 Ke4 12.Rg3+ ja 13.Rh5 =, 6.-Rf4 7.Rd2 Ld5 8.Kd7 Lg2 9.Ke7 Kd4 10.Kf6 Kd3 11.Rb3 Kc4 12.Rd2+Kc3 13.Re4+ Lxe4 14.Ke5 =, 6.-Rf2 7.Rc3 Lc2 8.Kd7 Kc4 9.Re2 Rh3 10.Kd6 Kd3 11.Rg3 Ke3 12.Rh5 ja 13.Rf6 =.

ST:n tehtävällässä 4.6.85 arvottiin B-ryhmän palkinnot, jotka osuivat seuraaville: 75 mk Mirja Huttunen (Helsinki), 45 mk Sven Snellman (Kokkola), 30 mk Erkki Susi (Kajaani) ja 20 mk Kauko Virtanen (Tampere).

RATKAISIJOIDEN LUOKITTELU

Ratkaisijamestaruuskilpailun perusteella nousee kilpailun voittanut Jukka Tapanimäki (Sääksjärvi) M-luokan ratkaisijaksi. A-luokkaan nousevat Kaarlo af Hällström (Tampere) ja Bertil Johansson (Helsinki). Muut 10 parhaan joukkoon sijoittuneet ovat jo vähintään A-luokan ratkaisijoita.

VISA KIVI 80 VUOTTA

Teollisuusneuvos Visa Kivi täyttää 80 vuotta 27.6.85. Hän on ST:n perustajajäsen ja laatinut vuodesta 1932 lähtien. Kivi on maamme tunnetuimpia lopputehtävälaittoja ja ansiotunut shakkijohtaja. Hän on toiminut useina vuosina ST:n tilintarkastajana. Kansallisen tehtävämestarin arvon hän sai v. 1947 ja kansainvälisen tehtävätuomarin arvon v. 1957. ST:n kunniajäseneksi Kivi kutsuttiin v. 1971. FIDE-albumitehtäviä on 9 ja pisteitä 15. Shakkimestari hän on vuodesta 1939.

Visa Kiven 80-vuotiskilpailu on uusinta viiden vuoden takaiselle ottelulle Espoo - muu Suomi. Kilpailuun saa kuka tahansa lähettää enintään kaksi korkeintaan 10-nappulaista lopputehtävää osoitteella Kauko Väisänen, Yläkiventie 2 M, 00920 Helsinki 30.11.1985 mennessä. Tuomari kutsutaan ulkomailta. Joukkue tulokseen otetaan tulos 5 laatijalta, joilta kultakin otetaan huomioon vain yksi tehtävä. Pisteet sijaluvun mukaan (15 tehtävää: 1. = 15 p., 2. = 14 p. jne)

Viime kerralla Espoo voitti murskaavasti 60-28. Saako muu Suomi nyt kootuksi voimansa?

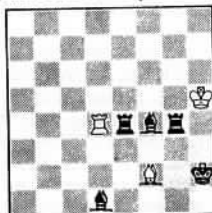
TAPANI TIKKANEN 50 VUOTTA

Iisalmelainen Tapani Tikkanen täytti 50 vuotta 4.5.85. Hän on laatinut vuodesta 1958 alkaen yli 150 tehtävää. Kansallisen tehtävämestarin arvon hän sai v. 1976. FIDE-Albumitehtäviä on 7 ja pisteitä on niistä tullut 5,5. Tikkanen keksintöä on ns. vakioshakkii, josta ST on järjestänyt teemakilpailun.

Viereinen omistustehtävä on muunnos Helsingin Sanomissa 4.5.85 julkaistusta muodosta (Kh2 Tb3 Lc4 sb2 - Kf1 Tc3 e3 sd3, 2aX, 1.Tc1 Txd3 2.Teel Tf3X).

ST julistaa Tapani Tikkanen 50-vuotisjuhla-kilpailun 2-siirtoisille itsemateille ilman satunappuloita tai erikoisvaatimuksia. Tehtävät on lähetettävä viimeistään 15.11.1985 osoitteeseen Erkki Hinkka, Rapakivenkuja 5 S 129, 00710 Helsinki. Tuomarina toimii Tikkanen.

Hannu Harkola
Helsinki
Omistusensipainos

aX2 3+5

1.Te2 Txf4 2.Tg2
Th4X.

T-siirroilla TT.

KERTTU KAILAN 60-VUOTISKILPAILUN LOPULLINEN TUOMIO

ST:n jäsenmonisteen n:o 2/85 sivuilla 16-18 julkaistu tuomio muuttuu esitettyjen huomautusten johdosta seuraavien kolmen tehtävän pudotessa pois:

2. palk. Pekka Massinen, Helsinki. Erkki Puhakka, Espoo: tekijän ratkaisussa on a) duaali 8.Da5+ Ke8 9.Da6! jne; b) kumous 8.-Te8!

Kunniamaininta Erkki Hinkka, Helsinki. Yrjö Hiltunen, Kouvola: b-muodossa sivuratkaisu 1.Kh2 Dxd7 2.Kh1 Dc3/d7 3.Tg1 Dh3X.

Kiitosmaininta A. R. Niemelä, Keuruu. Hiltunen: useita sivuratkaisuja, esim. 1.h1R Dxd4/d8/e4 2.Rg3 fxd3 3.Kh5 Dh4X ja 1.Ka5 h1D 2.Db7 Rd7 3.Ka6 DaX.

Jäljelle jääneet 12 tehtävää - uusia ei nosteta tilalle - sijoitetaan ja palkitaan seuraavasti:

Palkinnot: 1. (120,-) Harri Hurme, Espoo
2. (90,-) Simo Ylikarjula, Helsinki
3. (60,-) Unto Heinonen, Helsinki Kh8-Kc5 iX12 ps.

Kunniamaininnat (à 50,-) Jan Hannelius, Kangasala
Jukka Tapanimäki, Sääksjärvi
Timo Kallio, Turku
Hannu Sokka, Turku

Kiitosmaininnat (à 26,-) Kauko Väisänen, Helsinki
Veikko Tamminen, Helsinki
Pekka Massinen, Helsinki
Unto Heinonen
Veikko Hynönen (+), Helsinki: Kb1 Dd3
Ta1 a4 - Kb3 H(einäsiirto) e2 sc3 (4+3),
iX2. a) kuvio b) Dd3-e3. Tehtävä jäi
a) 1.De3! He4 2.Dc1 c2X erehdyksessä
b) 1.Dd3 Hc4 2.Dd5 c2X. pois tuomiosta

Palkinnot toimitetaan tämän tultua julki.

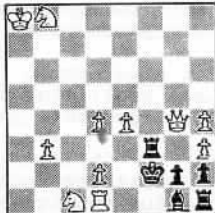
Helsinki 4.6.1985

Kv. tehtävätuomari Osmo Kaila

50-VUOTISOMISTUKSIA SUOMEN TEHTÄVÄNIEKOILLE

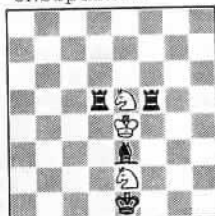
Harri Hurme
Espoo
Suomen Shakki 2/85

5 X 11+6

- 1.Ka7!! (sp) 1.- Tf7+
2.Rd7 Tf3 3.Rf6 (sp)
Txb3 4.Df4+ Tf3 5.
Rg4X, 1.- Txb3 2.Te1!
Ta3+ 3.Ra6 (4.Te2+)
3.- Txa6+ 4.Kxa6 Kxel
5.De2X ("Steinitz
gambiitti")

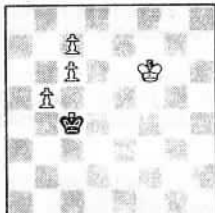
Tapani Tikkanen
Iisalmi
ensipainos

aX2 2 ratk. 3+4

- 1.Td1 Rg3 2.Ld2 Rd3X
1.Tf1 Rc3 2.Lf2 Rf3X

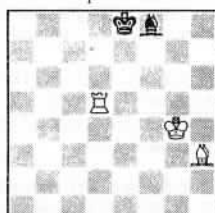
Osmo Kaila
Helsinki, Ilta-
Sanomat 7.2.85

a) saX4 4+1
b) sap4

- a) 1.Kxb5 2.Kxc6
4.Ke8 c8DX
b) 1.Kc5 4.Ka8 b6

A. R. Niemelä
Keuruu
ensipainos

saX 10 3+2

- 1.Ld6 2.Kd7 3.Kc6
4.Lc5 5.Kb5 6.Kc4
7.Ld4 8.Kd4 9.Ke4
10.Le3 Lg2X

ALYBADIX COMMODORELLE

Ilkka Blom (Vaasa) on muuntanut tehtävien ratkaisuohjelmansa Commodore 64-mikrotietokoneelle. Ohjelmia on 16 kpl eri tehtävyytyyppejä varten (mattiin päättyvät tehtävät; lisäksi 16 pattiverstiä). Koska laitteiston hinnaksi tulee vain n. 2000-4000 mk riippuen siitä, käytetäänkö ohjelmien lataamiseen hitaampaa ja halvempaa kasettiasemaa vai nopeampaa ja kalliimpaa levyasemaa, kannattaa nyt entistä useamman vakavasti laadintaa harrastavan harkita ratkaisuohjelman hankkimista. Paitsi tarkastamisessa on ratkaisuohjelman havaittu auttavan ja nopeuttavan myös varsinaista laadintaa. Tarkempia hinta- ym tietoja saa tekijältä osoitteella Salmikatu 27 A 16, 65200 Vaasa.

FIDE-ALBUMIN VIRHEITÄ

Teppo Mänttä on ilmoittanut seuraavat virheet FIDE-Albumiin 1977-79:

- n:o 453 (Goumondy) 1.Td5! (2.Td4X) 1.- Txd5 2.Tb3+!! Kf4 3.Rxd5X,
1.- Lxd5 2.Tf5+!! Ke3 3.Rxd5X (löytäjä Teppo Mänttä)
n:o 610 (Ebert) 1.Kd2 Kc7 2.Kc3 Kc6 3.Kc4 Rf7 4.b1D Re5X (Ilkka Blom)
n:o 614 (Tomich) 1.- Td6 2.gxh6 Td1 3.cxd1L g7 4.lbc2 g8D 5.Lg6
Dxg6 6.Db1+ Dxb1X (Ilkka Blom), 1.gxf6 Lg7 2.f5 Lxc3+ 3.Db2+ Kd2!
4.a2 Lh8 5.Df6 Kel 6.Db2+ Lxb2X (John Nunn)

LAADINTAKILPAILU "UUSILLE URILLE"

50-vuotisjuhlensa merkeissä julistaa ST laadintakilpailun laatioille, jotka eivät ole aikaisemmin sijoittuneet missään laadintakilpailussa. Kilpailuun saa lähettää tyyppiltään ja vaatimukseltaan vapailta shakkitehtäviä, joiden määrää ei ole rajoitettu. Saman tehtävän eri versioita ei kuitenkaan ole syytä lähettää, vaan laatijan on itse valittava niistä paras. Tehtäviä ei tarvitse leimata kuviolle. Laatijan henkilötietojen lisäksi täytyy tehtäviin liittyä ratkaisu ja mahdollisesti lyhyt selostus teemasta tai muusta sisällöstä. Osanotto ei edellytä ST:n jäsenyyttä.

Lisäksi kilpailevat omassa sarjassaan sellaiset aikaisemmin laadittuneet, jotka eivät ole sijoittuneet kilpailussa osallistuvan tehtävän tyyppisellä (esim. 2X, 3X, nX, aX, iX, lopputent. jne) tehtävällä.

Tehtävät on lähetettävä viimeistään 31.10.1985 osoitteeseen Aarne Dunder, Itsenäisyydenkatu 63, 28100 Pori. Kilpailun tuomitsee **Matti Myllyniemi** (Pori). Kirjapalkinnot, joiden määrän ratkaisee tehtävien taso ja lukumäärä.

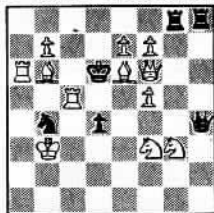
LOPPUTEHTÄVÄKILPAILU ALOITTELIJOILLE

Ruotsin tehtäväshakkiyhdistys on julistanut edesmenneen ruotsalaisen lopputehtävälaitajan Axel Ericssonin muistoksi pohjoismaisen lopputehtävien laadintakilpailun aloittelijoille (= sellaisille laatijoille, jotka eivät ole voittaneet palkintoa kansainvälisissä lopputehtäväkilpailuissa). Lähetykset ennen 15.12.1985 osoitteeseen A. Hildebrand, Box 323, S-75105 UPPSALA 1P, Sverige. Kuoreen merkintä "A. Ericssons minne".

REKONSTRUKTIOKILPAILUN TULOKSET

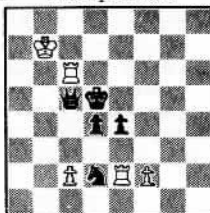
Jäsenmonisteen 2/85 rekonstruktiokilpailun tavoitteet näkyvät kuvioista. Kilpailuun osallistui 8 laatijaa.

Matti Myllyniemi
2. kum. Problemista 1972 Ensipainos

2 X 12+6

1.- Df4/Rd3/Rc6
1.Tc7!

2aX 5+5

a) kuvio 1.Dd6 Txd2
b) vKg7 1.Ke5 Tf6

2-siirtoinen on julkaistu ilman vsb7:ää. Virheen huomasi tietokone pari kuukautta sitten. Ilman sitä tehtävissä on sivuratkaisu: 1.Ta7!. Kaksi kilpailijaa unohti myös kyseisen sotilaan. Onko tästä pääteltävä, että 1.Ta7 on vaikeasti nähtävissä? Yleensä tällaisissa kilpailuissa on esitetty kaikki muunnellat. Esitin vain teemamuunnellat enkä maininnut sivu-

muunnelmasta 1.- Dxf6 2.Re4X. Vastaisuudessa on syytä selvästi sanoa, sisältääkö annettu ratkaisu myös sivumuunnemat vai ei.

Virheettömän ratkaisun esitti B. Schwela muodossa Ka8 Df6 Ta6 c5 Lb6 e6 Rf2 f3 sb3 f5 f7 - Kd6 Dh4 Tg7 Lf8 Rb4 b7 sd4. Myös T. Kallion muoto on teknisesti virheetön, mutta nappulamäärä on 21.

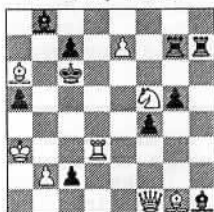
Apumatin oikean muodon löysivät Y. Hiltunen, T. Kallio, T. Mänttä, P. Perkonaja, I. Saren ja B. Schwela.

Molemmat kirjapalkinnot saa B. Schwela: toisen parhaana kaksisiirtoisen esittäjänä ja toisen arvan määräämänä apumatin esittäjästä.

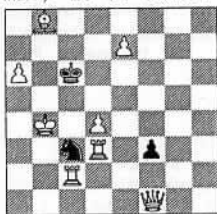
Matti Myllyniemi

C. Mansfield
m. BCF, 1972

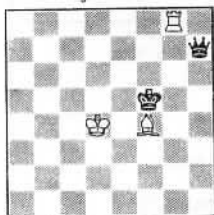
Taloudellisin ase-
ma / L. J. Ebben

Monisteessa 1/85 esiteltiin hollantilaisen Probleemblad-lehden 138. rekonstruktiokilpailu. Alkuperäinen tehtävä on vasemmalla, mutta taloudellisin muoto poikkeaa sisällöltään siitä melkoisesti. Suomalaisia oli kilpailussa mukana viisi, parhaana Kauko Virtanen.

Matti Myllyniemi: TÄHTITEHTÄVÄ

Samuel Loyd (1841-1911), Chess Monthly 1860

Tehtävän ratkaisu sisältää kriittisen tornisiirron: 1.Kf6 Ta8 2.Kg7 Lb8 3.Kh8 Le5X. Siihen liittyy kehyskertomus syntisistä nunnista. Varmuudella ei tiedetä, onko kertomuksen tekijä lähdelehden päätoimittaja Eillard Fiske vai Samuel Loyd itse. Portugalilaisen luostarin nunnat Maria ja Anna pelasivat shakkia. Valkeilla pelaavan Marian asema alkoi näyttää toivottomalta, minkä takia hän turvautui pieneen juoneen ojentamalla Annalle omenan. Sen syöminen oli paratiisissa saatujen huonojen kokemusten takia nunnilta kielletty. Tämän vuoksi Anna ensin epäroi, mutta lankesi lopulta kiusaukseen. Tällöin paha henki puuttui Annan peliin ja hän joutui matiksi tehtävän ratkaisun osoittamalla tavalla.

Alunperin tehtävässä olivat mustat lähetit ruuduilla g2 ja h2. Tekijäratkaisuksi oli tarkoitettu: 1.Lf3 Kc3/4/5 2.Ke4 Td8 3.Df5 Td4X. Sivuratkaisusta oli maininta maininta v. 1861 Leipziger

Illustierte Familiejournal'issa ja samalla ehdotettiin korjaukseksi mLG2:n poistamista, jolloin sivuratkaisusta tuli tehtävän ratkaisu. Myös Loyd hyväksyi asian, mitä osoittaa se, että hän julkaisi tehtävän v. 1878 ehdotetussa muodossa. Vuonna 1975 esitti The Problemist'issa A. S. M. Dickins, että mLh2 on tarpeeton. Näin tehtävä oli saanut viimeismuotonsa. Max Lange oli apumatti-idean esittänyt Deutsche Schachzeitung'issa v. 1854, joten kuvio-
tehtävä ei ole maailman ensimmäinen, mutta epäilemättä tunnetuin apumatti.

FIDE:n tehtäväkongressiin Italian Riccionessa 16.-22.9. osallistuvat Jan Hannelius ja Hannu Harkola. Pikaratkaisemisen 9. joukkue- ja 3. henkilökohtaiseen MM-kilpailuun lähtevät Teppo Mänttä, Pauli Perkonoja ja Kari Valtonen. Lisäksi ovat matkaan lähdyssä Harri Hurme perheineen, A. G. Ojanen, Brita Hannelius, Annukka Ketola ja Tiina Perkonoja.

---

40. Shakin Päivän ja Shakin viikon (12.-19.1.86) tilaisuuksia ja julkaisuja varten tarvitaan mieleenjääneitä, hauskoja tai edustavia tehtäviä. Tyyppi on vapaa, ei kuitenkaan kovin pitkälle vie tyä satuhakkia. Osmo Kaila (Haahkatie 13 A 5, 00200 Helsinki) pyytää ehdotuksia (korkeintaan 2 kpl/henkilö, ei tarvitse olla omia!) elokuun loppuun mennessä.

ST:n tehtävällat jatkuvat uhkaavasti lähestyvistä loma-ajoista huolimatta Helsingissä joka toinen tiistai klo 18.15-21.45. Ympäristö ainakin on kesäinen, sillä ns. Pauligin huvila sijaitsee keskellä Sibeliuksen puistoa (Mechelininkatu 36). Tehtävälltoihin on vapaa pääsy kaikilla kiinnostuneilla. Kokoontumispäivät ovat 2.7., 16.7., 30.7., 13.8., 27.8., 10.9., 24.9. jne.

Puheenjohtaja
Hannu Harkola
Ampujantie 18 B
00700 Helsinki
puh. 90-353898

Sihtööri
Kerttu Kaila
Haahkatie 13 A 5
00200 Helsinki
puh. 90-676789

Taloudenhoitaja
Kauko Virtanen
Välimäenkuja 3 D 20
33430 Vuorentausta
puh. 931-446447

Pirkanmaan tehtäväkerho
Jan Hannelius
Lukonrinne 32
36200 Kangasala
puh. 931-770073

Satakunnan alaosasto
Aarne Dunder
Itsenäisyysdenkatu 63
28100 Pori
puh. 939-15916

Turun alaosasto
Teppo Mänttä
Eerikinkatu 5 B 28
20110 Turku
puh. 921-25074

Pankkitilit: Postipankki TA 4659 65-1
SYP Hki-Erottaja 215321-8587,
50-vuotisjuhlatili KOP Hki-Keskusta 127950-120643

Toimitus: Hannu Harkola Postitus: Erkki Hinkka Painos: 350 kpl